

Keskkonnamõju strateegilise hindamise eelhindang

Sissejuhatus

Keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) koostamisel on lähtutud planeerimisseadusest (edaspidi PlanS) ja keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusest (edaspidi KeHJS). Eelhindangu tulemusena selgitati välja, kas Võru vallas, Kõvera külas, Metsajaani (katastritunnus 54701:002:0058) kinnistu detailplaneeringu (edaspidi DP) algatamisel on vajalik keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine või mitte.

KSH eelhindangu kohustus tuleneb KeHJS § 33 lg 2 p-st 3 ja PlanS § 126 lg-st 7. Lõpliku otsuse KSH algatamise vajalikkuse osas peab tegema kohalik omavalitsus. Enne otsuse tegemist tuleb küsida (DP algatamise otsuse eelnõu ja KSH eelhindangu põhjal) seisukohta asjaomastelt asutustelt vastavalt KeHJS § 33 lõikele 6.

1. Osapooled

Detailplaneeringust huvitatud isik on Võru valla Kõvera külas Metsajaani kinnistu (katastritunnus 54701:002:0058) omanik Evely Samun. Strateegilise planeerimisdokumendi koostamise algataja ja kehtestaja (edaspidi otsustaja) on Võru Vallavolikogu. Detailplaneeringu koostamise korraldaja on Võru vallavalitsus (registrikood 77000393), Võrumõisa tee 4a, 65605 Võru linn.

2. Kavandatava tegevuse kirjeldus ja olemasolev olukord

Evely Samun esitas 09.12.2019. a Võru vallavalitsusele taotluse Võru vallas Kõvera külas Metsajaani kinnistul (katastritunnus 54701:002:0058) detailplaneeringu algatamiseks. Taotluses on märgitud planeeringu koostamise eesmärgiks Kõvera järve ehituskeeluvööndi vähendamine ja ehitusõiguse andmine üksikelamu ja ühe abihoone ehitamiseks elamumaa sihtotstarbega maaüksusele. Detailplaneeringu ala (Joonis 1) piirneb põhjast 5470118 Kõvera tee, lõunast Kõvera järve, läänes Niidu kinnistu (KÜ 54701:002:0058) ja idast Varsaojaga. Pindala on 3284 m², olemasolev sihtotstarve on elamumaa. Maa-ala on hoonestamata.

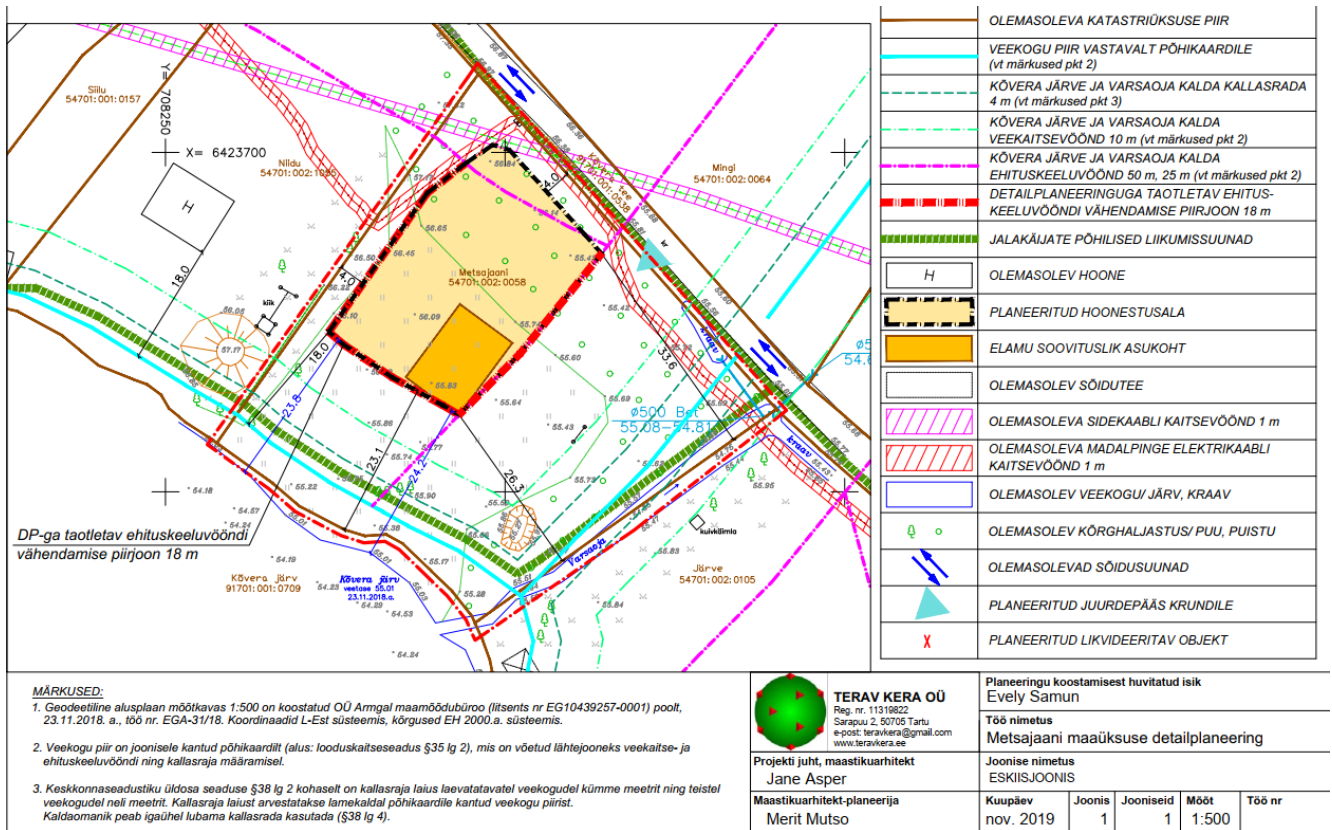
Ühinenud Võru valla üldplaneeringu kehtestamiseni kehtivad endiste Lasva, Orava, Sõmerpalu, Vastseliina ja Võru valdade üldplaneeringud. Orava valla üldplaneeringu (kehtestatud Orava vallavolikogu 25.11.2011. a määrusega nr 29) kohaselt asub Metsajaani kinnistu Kõvera järve detailplaneeringu koostamise kohustusega alal ning Piusa-Karisilla roheline võrgustiku tuumalal. Üldplaneeringu ptk 6.7. „Roheline võrgustik“ nähakse ette, et kavandatav uusasustus peab jälgima olemasolevat maakasutusstruktuuri ning sidusust. Rohelise võrgustiku terviklikkuse säilitamiseks on roheline võrgustiku aladel piirdeaedade rajamine lubatud ainult vahetult ümber õueala. Tagada tuleb veekogude ehituskeeluvööndite ja kallaste võimalikult suure ulatuse säilimine, kallasradade lahti hoidmine ning kergliiklusteede, matkaradade, vaatekohtade, ujumiskohtade kasutus ja juurdepääs.

— detailplaneeringu ala piir

Joonis 1 Olemasolev olukord koos piirkonna olulisemate maakasutuse piirangutega. Allikas Maa-ameti Geoportaal

DP algatamise taotluse kohaselt kavandatakse Kõvera järve kalda ehituskeeluvööndisse olemasolevate ehitiste vahele väljakujunenud ehitusjoonele uut hoonestusala. Metsajaani kinnistu asub Kõvera järve idakaldal, hoonestatud kinnistute vahel. Maa-ameti geoportaali maainfo kaardilt selgub, et Metsajaani kinnistu lähiumbruses paiknevad elamud Kõvera järve kaldal veepiirist 18 kuni 42 meetri kaugusel, sh paiknevad olemasolevad abihooned veepiirile oluliselt lähemal, jäädes valdavalt veekaitsevööndisse. Ehituskeeluvööndi vähendamise ettepaneku tegemisel on aluseks võetud Metsajaani kinnistust läänes asuva Niidu kinnistul oleva hoone paiknemine veepiirist (18 meetrit). Lähtudes väljakujunenud ehitusjoonest taotletakse Metsajaani maaüksusel eskiisjoonisel näidatud ala ulatuses ehituskeeluvööndi vähendamist 18 meetrini (Joonis 2). Kinnistul on olemas tehnovõrgud: elektri maakaabelliin ning sideliin. Ehitustegevuse ning edasise elutegevusega kaasneb kõrghaljastuse osaline likvideerimine.

Joonis 2 Väljavõte Metsajaani kinnistu detailplaneeringu eskiisjoonisest

3. Võimalikud keskkonnamõjud

3.1. Mõjud Natura 2000 võrgustiku aladele, elupaigatüüpidele, kaitsealustele liikidele jt loodusobjektidele

Planeeritav ala ei asu Natura 2000 võrgustiku alal, lähimad Natura 2000 alad (Päevakese loodusala ja Väikõ-Nedsaja loodusala) asuvad 2-4 km kaugusel. Kinnistul ei asu kaitstavaid elupaigatüüpe, kaitsealuste liikide kasvukohti, elupaiku ega teisi looduskaitsealuseid objekte. Planeeritav tegevus ei mõjuta ala terviklikkust, puudub ka piiriülene mõju. Kavandatava tegevuse mõju Natura 2000 aladele on ebatõenäoline.

3.2. Loodusvarade kasutamine, jäätme- ja energiamahukus

Loodusvaradest kasutatakse maad. Ehitustegevusega kaasneb ehitusjäätmete teke. Antud planeeringu puhul pole oodata jäätmeteket mahus, mis võiks ületada piirkonna keskkonnataluvust. Ehitusjäätmete valdaja peab rakendama kõiki tehnoloogilisi võimalusi ehitusjäätmete liigiti kogumiseks tekkekohas, korraldama oma jäätmete taaskasutamise või andma jäätmed käitlemiseks üle jäätmeluba omavale isikule ning rakendama kõiki võimalusi ehitusjäätmete taaskasutamiseks. Jäätmete käitlemise (sh kogumise) korraldamisel lähtutakse jäätmeseadusest ja Orava Vallavolikogu 26.09.2014 määrusest nr 17 „Orava valla jäätmehoolduseeskiri“ nõuetest. Jäätmeteke kaasneb hoonete kasutusperioodil. Jäätmed tuleb anda üle jäätmekäitlejale. Juhul, kui jäätmekäitus korraldatakse vastavalt jäätmeseadusele ja valla jäätmehoolduseeskirjale, ei ole oodata sellest tulenevat olulist keskkonnamõju.

3.3. Vee ja pinnase saastatus, müra, vibratsioon, valgus, soojus ja kiirgus

Planeeringualal ei asu ohtlike ainete ladestuskohti ega teisi jääkreostust tekitavaid objekte, samuti ei ole kavandatud keskkonnaohtlikke rajatisi ega tegevusi. Eesti põhjavee kaitstuse kaardi järgi asub ala

nõrgalt kaitstud põhjaveega alal. Kavandatav tegevus võib läbi hoonestuse ja kommunikatsioonide rajamise mõjutada piirkonna hüdrogeoloogilisi tingimusi, kuid see ei ole eeldatavalt olulise mõjuga. Metsajaani kinnistu ei asu reoveekogumisalal. Kogumismahutite kasutamisel peab tagama reovee korrektse käitlemise ning reoveekogujal on kohutus kogutud reovesi üle anda purgimisteenust osutavale ettevõttele, mis on purgimisteenuse osutamiseks sõlminud lepingu vee-ettevõtjaga.

Ehitustegevuse perioodil võib esineda kõrgendatud ehitismüra tasemeid. Tegemist on möödivate mõjudega. Kavandatava tegevusega kaasnevana on oodata mõningast liikluskoormuste tõusu. Samas ei saa seda pidada antud ala asukohta silmas pidades oluliseks ning liiklusest põhjustatud õhusaaste tasemete tõusu ei kaasne. Tegevusega ei kaasne eeldatavalt olulisi kahjulikke tagajärgi nagu vee, pinnase või õhusaastatus, jäätmete, müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirus ja lõhn, sest tegevuse iseloom ei eelda seda. Ehitustegevusega ja hilisemalt ehitiste kasutamisega kaasneb paratamatult tallamiskoormuse suurenemine. Ühepereelamu kasutamisega tallamiskoormus kalda-alal eeldatavalt oluliselt ei tõuse. Detailplaneeringu realiseerimisega ei plaanita tõkestada ja paisutada vooluveekogusid ega kavandata ka nende loodusliku sängi või hüdrooloogilise režiimi muutmist. Ala detailplaneeringu kohase kasutamise korral ei kaasne olulist negatiivset mõju Kõvera järve ja Varsaoja veekvaliteedile.

3.4. Mõju kultuuriväärtustele

Muinsuskaitseobjektid ja registreeritud pärandkultuuri objektid planeeringualal puuduvad. DP ala ei jää kinnismälestise kaitsevööndisse. Mõju kultuuriväärtustele puudub.

3.5. Visuaalne mõju

DP ala asub Orava valla kohaselt roheline võrgustiku tuumalal. Üldplaneeringu ptk 6.7. „Roheline võrgustik“ nähakse ette, et kavandatav uusasustus peab jälgima olemasolevat maakasutusstruktuuri ning sidusust. Rohelise võrgustiku terviklikkuse säilitamiseks on roheline võrgustiku aladel piirdeaedade rajamine lubatud ainult vahetult ümber õueala. DP elluviimine mõjutab maastikupilti, kuna planeeritakse hoonete rajamist ning hetkel on tegemist suures osas kõrghaljastusega kaetud alaga. Kavandatud hoonete, juurdepääsu tee ja rajatiste rajamisel tuleb võimalikult palju säilitada olemasolevat kõrghaljastust.

3.6. Avariolukordade esinemise võimalikkus ja koosmõju

Võimalike avariolukordade esinemise, mille tulemusena võib reostuda näiteks pinnas, veekogu, põhjavesi või õhk, võimalikkuse vähendamiseks tuleb planeeringu käigus ette näha vastavad ennetavad meetmed. Avariolukordade esinemise tõenäosus on väike kui DP elluviimisel järgitakse DP-ga esitatud tingimusi ja õigusaktidega kehtestatud nõudeid. Varem piirkonnas väljaehitatud elamuhoonete kasutamise ja kavandatud DP elluviimisega ei ole oodata kavandatava tegevusega seonduvat mõjude kumuleerumist ega koosmõjude esinemist.

4. Ettepanek KSH algatamata jätmise kohta

Arvestades kavandatud tegevuse mahtu, iseloomu ja paiknemist ei saa eeldada DP elluviimisel ja hoonete ning rajatiste sihipärase kasutamisega seonduvat olulist keskkonnamõju. KSH läbiviimine ei ole vajalik järgnevatel põhjustel:

1. DP elluviimisega ei saa olemasoleva info põhjal eeldada tegevusi, millega kaasneks keskkonnaseisundi olulist kahjustumist, näiteks negatiivset mõju kaitsmata põhjaveega piirkonna hüdrogeoloogilistele tingimustele ja veerežiimile. Puudub eeldatavasti piiriülene mõju, sh mõju Kõvera järve, Varsaoja veekvaliteedile.
2. Planeeringualal ei paikne teadaolevalt kaitsealasid looduse üksikobjekte, kaitsealasid ja Natura 2000 võrgustiku alasid. Eeldatav mõju Natura 2000 võrgustiku alale puudub.

3. DP alal ei ole tuvastatud keskkonda saastavaid objekte ega jääkreostust, mistõttu ei ole eeldada olulist pinnase, õhu ja vee reostust, mis seaks piiranguid kavandatavale maakasutusele või majandustegevusele. DP elluviimisega (nii ehitusjärgus kui hilisema kasutuse ajal) pole oodata jäätmeteket mahus, mis võiks ületada piirkonna keskkonnataluvust.
4. DP-ga kavandatav tegevus ei kahjusta eeldatavalt kultuuripärandit, inimese tervist, heaolu ega vara. Planeeritava tegevusega ei kaasne olemasoleva liikluskoormuse, mürataseme ja õhusaaste olulist suurenemist ning täiendavate ülenormatiivsete saastetasemete esinemist. Avariolukordade esinemise tõenäosus on väike.

Eeltulenevast lähtuvalt teeb Võru vallavalitsus ettepaneku jätta Metsajaani kinnistu DP KSH hindamine algatamata.

5. Asjaomaste isikute ja asutuste seisukohad

KSH eelhinnangule on küsitud Keskkonnaameti seisukohta, kes oma 06.02.2020. a kirjas nr 6-5/20/519-2 on seisukohal, et planeeritava tegevusega ei kaasne/kaasneb eeldatavalt KeHJS § 2² mõistes olulist keskkonnamõju ning et keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine ei ole eeldatavalt vajalik.

Koosatas: planeeringuspetsialist Triinu Jürisaar